

K predlaganemu 8. členu (sprememba 32. člena ZRTVS-1):

Pozdravljamo prizadevanje predlagatelja zakona za vzpostavitev bolj predvidljive in transparentne ureditve glede višine RTV prispevka, zlasti s predlogom, da se prispevek letno usklajuje z inflacijo, kot jo ugotavlja Statistični urad Republike Slovenije. Gre za pomemben korak k zagotavljanju finančne stabilnosti RTV Slovenija, ki že vrsto let deluje v okolju zamrznjenega prispevka, kar neposredno vpliva na kakovost, obseg in neodvisnost izvajanja javne službe.

Vendar izražamo resno zaskrbljenost zaradi predvidene izvedbene ureditve, po kateri bi o določitvi usklajenega zneska prispevka vsako leto odločevala vlada, ki bi novo višino prispevka določila s sklepom, objavljenim v Uradnem listu RS.

Takšna ureditev ni ustrezna in je v nasprotju z namenom avtomatizma usklajevanja, saj ohranja politični vpliv nad financiranjem javne službe. Namesto da bi zakon jasno in neposredno določil mehanizem samodejne uskladitve, se pristojnost prepušča izvršilni veji oblasti. To v praksi lahko pomeni, da vsakoletno uskladitev prispevka ne bo avtomatična, temveč odvisna od politične volje, da lahko v primeru političnega nasprotovanja delovanju RTV Slovenija vlada namerno zadrži uskladitev, s čimer bi RTV Slovenija lahko ponovno postal talec političnih razmerij, kar je v neposrednem nasprotju z načelom neodvisnosti javne RTV. Predlog novele že vsebuje jasen in objektiven mehanizem – statistično ugotovljeno inflacijo. Ker je uskladitev vezana na uradni podatek Statističnega urada RS, gre za objektiven, preverljiv in nevtralen kazalnik. Zato se ocenjuje, da ni potrebe po dodatnem političnem posredovanju oziroma intervenciji (tj. potrjevanju sklepa o uskladitvi s strani vlade). Predlagatelj zakonodaje bi moral (glede na pretekle izkušnje političnega izčrpavanja RTV Slovenija) tako v celoti slediti načelu avtomatičnosti, ki je bil očitno tudi izhodiščni namen predlagane določbe.

Tako predlagamo, da namesto vlade usklajeno višino prispevka na podlagi uradno ugotovljene inflacije določa Svet RTV Slovenija, kot najvišji upravljavski organ zavoda. Gre za organ, ki je po zakonu neposredno odgovoren za finančno poslovanje in strateški razvoj RTV. S tem bi se zagotovila avtonomnost zavoda, saj ne bi več potreboval politične potrditve za korekcijo prispevka. Prav tako pa ima Svet RTV nadzorno in predstavniško funkcijo, zato je primeren za sprejem takšnega sklepa. To ni v nasprotju z davčnimi pravili, saj bo šlo za določbo specialnega zakona, ki bo urejala ugotovitev višine RTV-prispevka, kot davku podobne javne dajatve.

Prav tako predlagamo, da se sklep Sveta RTV Slovenija o novi višini prispevka objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, enako kot bi to veljalo za sklep vlade. S tem se zagotovi enaka pravna veljavnost in javnost spremembe, zlasti pa se ohrani preglednost do državljanov in zavezancev za plačilo prispevka.

Glede na navedeno se predlaga, da se predlagani nov drugi odstavek 32. člena ZRTVS-1 glasi:

»(2) Višina prispevka se vsako leto uskladi z višino letne inflacije za preteklo koledarsko leto, ki jo določi Statistični urad Republike Slovenije. Usklajeni prispevek se začne obračunavati od začetka aprila tekočega leta naprej do marca naslednjega koledarskega leta. Višini usklajenega prispevka določi Svet s sklepom in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.